

## «مادر منشأ آر امش»

دوست دارید وقتی شما را صدا می‌زنند چگونه صدا بزنند؟ با نام کوچک، با نام خانوادگی، با پسوندها و پیشوندهایی مثل دختر گلم، پسر خوبم یا ... شاید بگویید بستگی به موقعیت دارد، بله درست است، کاملاً به موقعیت بستگی دارد. شاید مادر گروه دوستان به نحوی یکدیگر را مورد خطاب قرار دهیم که در محیط‌های رسمی این گونه نباشیم؛ اما ...



# ای همه نام و نشان؛ خوش آمدی

صفحه ۷

- ۲ از اسلام‌گرایی تا اسلام‌ستیزی!
- ۳ مغز شگفت‌انگیز انسان
- ۴ پلاسکو در جامعه نخبگان!
- ۵ ترافیک به‌کنکور دکتری رسید...
- ۶ فاطمه‌ها فاطمه‌اند!
- ۷ همایش دانش‌آموزان ایرانی خارج از کشور برگزار شد
- ۸ ذره بین

سرواغاز

سیامک شادکام



## هنوز در ابتدای راهیم

سال ۹۵ نیز تمام شد. با همه خاطرات خوب و بدش. چشمه نیز به منزل ۴۱ رسید. از قدیم گفته‌اند عدد چهل، عدد کاملی است. در حقیقت عدد چهل، سمبل آغازین تکامل، مظهر کمال، جلوه‌ی پختگی، اعلام پشت سر گذاشتن مرحله‌ی خامی و نادانی، نخستین مرحله‌ی هوشیاری ... می‌باشد. دوستان بسیاری تاکنون با ما بوده‌اند و ما را همراهی کرده‌اند. برخی فارغ‌التحصیل شده و برخی نیز هنوز در ارتباطند. به حول و قوه‌ی الهی تشکیلات خوبی در هیئت تحریریه چشمه تشکیل شده که با دغدغه‌مندی مسائل مرتبط با دانشجو، دانشگاه، جامعه و ... را رصد کرده و آن را مورد تحلیل قرار می‌دهند. اما من به عنوان عضو کوچکی از این تیم بر این باورم که هنوز در ابتدای راهیم، راهی پر فراز و نشیب. تا جایی که بتوانیم به عنوان صدای دانشجو و دانشگاه انقلابی و اسلامی شناخته شویم. تا جایی که هر یک از تحریریه ما در هرجایی که هستند آنجا را مرکز فرماندهی دنیا دانسته و همچون یک فرمانده عمل کنند. تا جایی که بتوانیم رشد علمی، تعالی انقلاب، دانشگاه تراز انقلابی و اسلامی را به گوش همه‌ی مسئولین، استادان و سایر دانشگاه‌ها برسانیم. ان‌شاءالله در سال ۹۶ با همت بیشتر به سراغ موضوعات روز دانشگاه می‌رویم و طرحی نو در می‌اندازیم در راه رسیدن به آرمان‌های والای انقلاب. اما این مسیر همراه می‌خواهد، امیدواریم شما نیز ما را همراهی کنید. این یک پیشنهاد الزام‌آور ولی دوستانه است. در عالم دوستی همه‌ی پیشنهادات الزام‌آور است. منتظر شما هستیم ...



دکتر سمنانیان به عنوان استاد نمونه کشوری انتخاب شد

مهندس نعمت زاده در حکمی دکتر برات قبادیان را به‌عنوان معاون پژوهش، آموزش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت منصوب کرد. دکتر قبادیان استاد تمام گروه مهندسی ...

صفحه ۷



همراه با تحصیل کار کنید!

در تاریخ بهمن ماه ۹۵ شماره ۳۹ از دوهفته‌نامه چشمه، متنی دیدم با عنوان «بعد از تحصیل کار کنید» که قصد داشت با نقل قول از دکتر کریمیان اقبال، فارغ‌التحصیلان کارشناسی را ترغیب کند تا به جای ادامه تحصیل در مقاطع ...

صفحه ۵



کدام فقر؟ کدام ایمان؟

نه، اشتباه نکنیم؛ ایمان با اقتصاد شکوفا در تضاد نیست، همانگونه که فقر در دنیا لزوماً منجر به سعادت اخروی نمی‌شود، و البته فقر اقتصادی هم لزوماً به کفر منجر نمی‌شود. حدیث نورانی «کاد الفقر ان یكون کفرا» مستعد بد فهمی است.

صفحه ۴



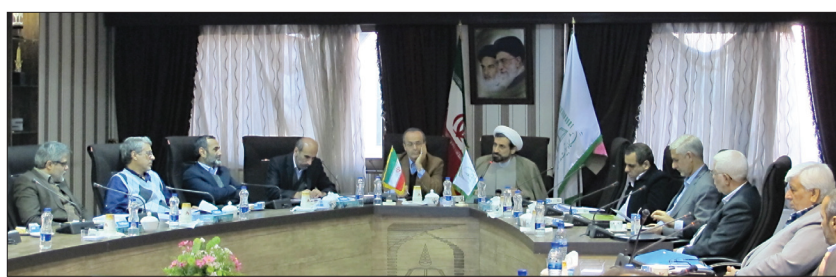
نگاهی از آسمان

خوش به حال آن‌هایی که صفر و صد می‌بینند. یا سفید سفید یا سیاه سیاه. هم تکلیف خودشان معلوم است هم تکلیف دیگران. اما اگر بخواهی مردد باشی و دنبال رنگ دیگری بین سیاه و سفید بگردی و در قضاوت کردنت اندکی ...

صفحه ۲

## حجت الاسلام دکتر علی فلاح رفیع:

### انسان‌محوری یکی از مؤلفه‌های مهم در عقلانیت جدید غرب است



حجت‌الاسلام دکتر علی فلاح رفیع مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری ضمن تسلیت ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها) اظهار داشت: امیدوارم این ایام بهانه‌ای برای توسل به آن حضرت و چنگ زدن به دامان ملکوتی ایشان و بهره‌گیری از انفاس قدسیه آن بزرگوار باشد. وی در ادامه بحث عقلانیت غربی به یکی دیگر از مؤلفه‌های آن

این سؤال مطرح می‌شود که مگر مهم و ارزشمند شدن انسان اشکال دارد و مگر در اسلام نیز، این امر مورد توجه قرار نگرفته است؟ مگر قرآن کرامت ذاتی را برای انسان بیان نداشت است. در پاسخ به این سؤال باید گفت که در دین به‌ویژه دین اسلام، انسان کرامت ذاتی دارد و گل سرسید هستی و هدف خلقت است. در دین اسلام، انسان خلیفه و جانشین خدا است. اما در غرب، ارزش انسان به خاطر کرامت ذاتی او نبود، بلکه تمام ارزش آدمی به جنبه‌های مادی اوست، و رفاه این جهانی او. تمامی تلاش‌ها باید در جهت رشد مادی و رفاه انسان صورت بپذیرد. در تفکر جدید غرب، انسان موجودی طلبکار معرفی گردید که به نوعی از دین، خدا و از زمین و آسمان مطالبه دارد، انسان در این نگاه محور شد. یکی از تبعات اومانیسیم، آزادی است که این آزادی و دموکراسی با آزادی که از منظر دین مطرح می‌شود متفاوت است. دکتر فلاح رفیع با طرح این سؤال که علت این نگرش در مغرب زمین در دوره‌ی جدید چه بود؟ ادامه بحث و پاسخ به این سؤال را به جلسه‌ی آینده موکول کردند.



محمد رضا فروغی

دانشجوی کارشناسی ارشد علوم سیاسی  
دانشگاه تربیت مدرس



# از اسلام‌گرایی تا اسلام‌ستیزی!



اسلام‌گرایی یکی از واژه‌های پرکاربرد جهان امروز است که ارزش‌گذاری‌های بسیاری در مورد آن وجود دارد، بدون آنکه معنای واحدی از آن در ذهن متبادر گردد. ما برآنیم تا در این نوشتار، معنایی از آن را که توسط جهان غرب برای شرق پی‌ریزی شده است را بازنمایی کرده و این ارزش‌گذاری را تا جایی که امکان دارد از آن بزداییم.

واژه‌ی اسلام‌گرایی در اصطلاح به معنای گرایش حداکثری به بنیادهای اصیل فکری اسلام است که می‌توان با پیگیری و قاعده‌مند سازی آن، به سعادت بشری نائل شد. این واژه که در قالب اسلام قابل تعریف است، ضدیتی با عقلانیت نداشته و خواهان پیاده‌سازی اصول خود در شرایط جدید و متناسب با نیازهای روز است. با آغاز استعمار نو در کشورهای اسلامی و دست‌اندازی به منابع ملی این کشورها، جهان اسلام در یک خیز فکری- فرهنگی به بازسازی خود پرداخت و در وهله‌ی اول به شکل فکری- فرهنگی به این وضعیت پاسخ داد و خواستار بازگشت به سنت‌های پیشین اسلامی و حضور حداکثری مفاهیم دینی در دنیای کنونی شد. نویسندگان جهان غرب که در قالب مدرنیته قرار داشتند، این نوع طرز تفکر راه اسلام‌گرایی نام نهادند. در وهله‌ی دوم با بلوغ فکری اندیشمندان اسلامی و وجود شرایط خفقان داخلی در دهه‌های بعد، زمینه برای پی‌ریزی مفاهیم رادیکال‌تری فراهم گردید که در آثار امام خمینی (ره)، مرحوم شریعتی، شهید مطهری و جلال آل احمد به‌وضوح دیده می‌شود که مضامین اصلی تفکر آن‌ها، نه‌تنها ضرورت بازگشت به خویشستن، بلکه ایجاد حکومت‌های دینی برای عمل‌گرایی مبتنی بر اسلام

دخیل هستیم و نمی‌توانیم کاستی‌های خود را بر دوش دیگری قرار دهیم. هدف اصلی از این نگارش، توجه به این نکته است که راه‌حل اصلی سعادت، حداقل در جامعه‌ی ایرانی اسلامی، توجه حداکثری به مفاهیم دینی معطوف به شناخت خود، اولاً در سطوح حاکمیتی و ثانیاً در سطح جامعه است؛ رویکردی که در درون خود، توجه روزافزون به رویکردهای علوم انسانی به عنوان راه‌حل اصلی بحران‌های انسانی در مدیریت کلان کشور برای برنامه‌ریزی‌های کارآمد، اجرای همه‌جانبه قانون اساسی، مبارزه با فساد در درون حاکمیت بدون در نظر گرفتن جناح، گسترش عدالت اجتماعی در سطح جامعه با سیاست‌گذاری‌های دقیق و برنامه‌ریزی‌شده، توجه به آزادی‌های حقوقی شهروندان مبتنی بر قانون اساسی به عنوان حق آن‌ها، توجه به گسترش معنویت با برنامه‌های ایجابی و توجه به تخصص‌گرایی که هم‌اکنون کمبود آن در کشور از مهم‌ترین عوامل ضعف است. امید است که با توجه به مفاهیم اسلام‌گرایانه، هدف اصلی انقلاب اسلامی که همانا گسترش معنویت و ایجاد عدالت اجتماعی بود، برآورده شود و دریچه‌ی جدیدی را بر روح جهان بی‌روح باز نماید.

کنونی جهان اسلام و به خصوص کشور ایران، چه شرایطی در حال وقوع است که برای صحبت در مورد آن احساس نیاز می‌شود؟! در پاسخ به این سؤال بایستی گفت، گرچه که اندیشه‌های اسلام‌گرایانه و بازگشت به شیوه‌ی زندگی و حکومت‌داری سلف صالح، در ناخودآگاه تمام مسلمانان حضور داشته و حتی انقلاب اسلامی نیز بر پایه‌ی آن نیز استوار گردیده است؛ به دلایل مختلف این اسلام‌گرایی نتوانسته راه اصلی خود را در رسیدن به هدف بپیماید و در میانه‌ی راه منحرف گشته است. اگر چه که انقلاب اسلامی بر این اساس به پیروزی رسید، اما روش بنیادین اداری آن نه در سطح جامعه و نه سطح حاکمیتی با وجود تأکید رهبر جدید آن، آیت‌الله خامنه‌ای، به صورت جدی پیگیری نشده و به‌کندی پیش می‌رود. بنا نیست که به مقصران این وضعیت بپردازیم، چرا که همه‌ی ما به عنوان فرهیختگان، روشنفکران و مسئولان حکومت در بروز این وضعیت

دشمن‌تراشی غرب، با واژه‌ی سلفی‌گری و افراط در طرد مدرنیته مترادف گردید و چهره‌های غلط از اسلام‌گرایی نظیر امام خمینی (ره) و اندیشمندان سنی مذهب در غرب ترویج شد؛ بدین‌صورت غرب با بازی زبانی جدیدی، واژه‌ی اسلام‌گرایی را تحریف نمود. به هر جهت، تلاشی در جهان غرب شروع شد تا اسلام‌گرایی را به عنوان دیگری خود، به شکست و انحراف بکشاند؛ بدین ترتیب غرب، گروه‌های مختلف افراطی در جهان اسلام نظیر القاعده، طالبان و داعش را که بر سر اختلافات و خلأ ایدئولوژیکی به وجود آمده بودند را به شیوه‌های مختلف تقویت کرد و به عنوان اسلام‌گرایان جدید در کنار چهره‌های نام‌برده شده قرارداد تا هم بهانه‌ای برای حضور در منطقه داشته باشد و هم چهره‌ی کره‌په‌ی از اسلام‌گرایی به عنوان تجربه‌ای تلخ برای دیگر کشورها به نمایش بگذارد. اما چه لزومی دارد که در این مورد قلم نگاری شود؟! مگر در وضعیت

**مگر در وضعیت کنونی جهان اسلام و به خصوص کشور ایران، چه شرایطی در حال وقوع است که برای صحبت در مورد آن احساس نیاز می‌شود؟! در پاسخ به این سؤال بایستی گفت، گرچه که اندیشه‌های اسلام‌گرایانه و بازگشت به شیوه‌ی زندگی و حکومت‌داری سلف صالح، در ناخودآگاه تمام مسلمانان حضور داشته و حتی انقلاب اسلامی نیز بر پایه‌ی آن نیز استوار گردیده است؛ به دلایل مختلف این اسلام‌گرایی نتوانسته راه اصلی خود را در رسیدن به هدف بپیماید و در میانه‌ی راه منحرف گشته است.**

## نگاهی از آسمان



اخم و لبخند، دلایل متفاوتی وجود دارد. می‌توانی اخم کنی و بگویی داستان فیلم، سیاه‌نمایی است. از آن طرف می‌توانی با افتخار لبخند بزنی که دیدی دو ایرانی سرشناس، نماینده کشورت در آمریکا بودند؟ افتخار ندارد؟ یکی سیاه‌نمایی را می‌بیند، یکی دومین اسکار؛ یکی موهایی انوشه انصاری؛ یکی هم آن شال روی گردنش که نشانه مشهد و زادگاهش است. مشهد؟! خراسان؟! ایران؟! فرهنگ؟! هنر؟! قضاوت چه سخت است. فکر می‌کنم ما جزو معدود ملت‌هایی هستیم که بدجور گرفتار و پریشانیم. تکلیفمان با خودمان معلوم نیست. همه چیزمان قاطی شده. نمی‌دانیم خوشحال باشیم یا ناراحت؟! هنرمند کشورت برنده دومین اسکار شده، حالا اینجا باید بحث کنیم که این خوب است یا بد؟! باز رسیدیم اول خط. خوش به حال آن‌هایی که یا سیاه می‌بینند یا سفید. تکلیفشان لااقل معلوم است.

کشورت را علم می‌کنند؛ در چنین حالتی من چه کنم؟ خوشحال نباشم و تبریک نگویم؟ اوه. چه سخت! خُب قضاوت کردن واقعاً راحت نیست. برای

ایرانی در خود آمریکا علیه رئیس‌جمهور آمریکا خوانده می‌شود و حضار او را تشویق می‌کنند، وقتی دو ایرانی که از چهره‌های سرشناس علمی دنیا هستند، آنجا در قلب آمریکا، اسم

خوش به حال آن‌هایی که صفر و صد می‌بینند. یا سفید سفید یا سیاه سیاه. هم تکلیف خودشان معلوم است هم تکلیف دیگران. اما اگر بخواهی مردد باشی و دنبال رنگ دیگری بین سیاه و سفید بگردی و در قضاوت کردن اندکی تردید و تأمل داشته باشی، این تازه اول مصیبت است. اینکه فلان شخص و فلان اتفاق بالاخره خوب است یا بد؟ و تو در برابر آن‌ها چه واکنشی باید داشته باشی؟ مثلاً در حالت طبیعی، از برافراشته شدن پرچم کشورت و یا ثبت‌نام ایران در یک رقابت جهانی و یا یک مراسم بزرگ و باشکوه مثل اسکار باید خوشحال شوی. از آن طرف نمی‌دانی که برنده شدن خوشحالت می‌کند، یا دلیل برنده شدن؟ از سویی مضمون و محتوا را مرور می‌کنی. آیا ایران این است؟ بعد آیا نمایش این "ایران" باعث شده که نام ایران در اسکار برده شود؟ بعدتر اینکه حالا چکار کنیم؟ وقتی همه‌جا نام ایران برده می‌شود؛ وقتی این افتخار به نام ایران ثبت‌شده؛ وقتی نامه‌ی یک



امید حسینی  
فعال رسانه‌ای

بیشتر شبیه ساخت یک تابلو برای آن است. این تابلو معرف آن خاطره است و در واقع راوی داستانی است که از خود تابلو بزرگتر است.

### ۹- ترتیب و الگو

مرتب کردن افکار یا دسته‌بندی آن‌ها در کنار سایر اصول حافظه می‌تواند بسیار ثمربخش باشد. شما می‌توانید افکار و تصاویر ذهنی خود را بر اساس رنگ، حجم یا ابعاد آن‌ها دسته‌بندی کنید و یا مطالب را بر اساس بلندی، کوتاهی، سن یا مکان آن‌ها مرتب نمایید.

### ۱۰- جذب

ما می‌دانیم که از نگاه کردن به چه چیزی لذت می‌بریم و وقتی به چیزی علاقه‌مند می‌شویم، چه حسی به ما دست می‌دهد. ذهن انسان، تصویری را که به آن علاقه‌مند است، بسیار راحت‌تر از تصویری که حس خاصی را در آن ایجاد نمی‌کند و به خاطر می‌سپارد. سعی کنید تصویری که قصد به ذهن سپردن آن‌ها را داری، با ربط دادن به چیزهایی که به آن‌ها علاقه‌مند هستی، جذاب کنی. برای این کار از قوه‌ی خیال و تصور خود بهره بگیرد.

### ۱۱- خنده

چیزی که ما را بیشتر وادار به خندیدن می‌کند، بیشتر به آن فکر می‌کنیم و بهتر به یاد ما می‌ماند. بنابراین بهتر هم می‌توانیم آن را به خاطر بیاوریم. سعی کنید برای به ذهن سپردن هر چیزی، از حس طنز و شوخی در مورد آن استفاده کنید تا به یادماندنی‌تر شود.

### ۱۲- تفکر مثبت

در بیشتر موارد، به یاد آوردن تجربیات مثبت راحت‌تر و خوشایندتر از تجربیات منفی است. زیرا مغز، تمایل دارد به حالاتی برگردد که حس خوبی را ایجاد می‌کنند و تجربه‌ی خوشایندی محسوب می‌شود. به همین دلیل است که تجربیات منفی اغلب توسط مغز بلوکه شده. بنابراین تفکر مثبت داشته باشید تا تصورات شما نیز تأثیر بیشتری داشته باشند.

۳- حواس انسان هر چیزی را که تجربه می‌کند، یاد می‌گیرد و یا از آن لذت می‌برد، توسط حواس او به مغز منتقل می‌شوند:

بویایی / شنوایی / بینایی / چشایی / هشیاری / حرکت محیطی

اگر اطلاعاتی که حواس شما دریافت کرده و به مغز ارسال می‌کنند، حساس‌تر و دقیق‌تر باشند، بهتر می‌توانید آن‌ها را به ذهن بسپارید.

### ۴- بزرگنمایی

سعی کنید تصاویر ذهنی خود را بزرگنمایی کنید. هر چقدر بتوانید در ابعاد، شکل ظاهری و حتی صدای تصویر چیزی که می‌خواهید آن را به خاطر بسپارید بزرگنمایی کنید، بهتر می‌توانید آن را به ذهن بسپارید. به عنوان مثال، گول‌های کارتون مثل «شکر» ابعاد بزرگتر از دنیای واقعی دارند و به همین دلیل بیشتر از سایر شخصیت‌های فیلم در ذهن باقی می‌مانند.

### ۵- ریتم و حرکت

حرکت، عاملی است که باعث به یادماندنی‌تر شدن یک چیز در مغز می‌شود.

\* تصاویر ذهنی خود را متحرک کنید.

\* به آن‌ها حالت سه‌بعدی بدهید.

\* به آن‌ها ریتم دهید.

### ۶- رنگها

سعی کنید تا آنجا که می‌توانید تصاویر ذهنی خود را با رنگ‌ها عین کنید. زیرا حس بینایی و تجسم تقویت شده و باعث می‌شود که مغز از دیدن و تجسم لذت ببرد.

### ۷- شماره‌ها

شماره‌ها تأثیر زیادی بر روی حافظه دارند، زیرا باعث نظم دادن به افکار و مرتب کردن آن‌ها می‌شوند. شماره‌ها کمک می‌کنند تا خاطرات دقیق‌تر و واضح‌تر شوند.

### ۸- نشانه‌ها

نشانه‌ها یک روش ربط‌دهنده و کُبدنی در استفاده از تصور و بزرگنمایی برای ثبت خاطرات می‌باشند. استفاده از یک نشانه برای یادآوری یک خاطره



## مغز شگفت انگیز انسان



فریده گیو

دانشجوی دکترای ریاضی کاربردی  
دانشگاه تربیت مدرس

### ۱۲ اصل اساسی حافظه

#### ۱- تصور

هر چقدر انسان قوه‌ی تصور و تخیل خود را بیشتر تحریک کرده و از آن استفاده کند، توانایی او در یادگیری افزایش می‌یابد. زیرا تصور و تخیل انسان هیچ حد مرزی ندارد و باعث تحریک حواس انسان و همین‌طور مغز می‌گردد.

#### ۲- ارتباط

بهترین راه به خاطر سپردن یک چیز، تجسم آن به صورت یک تصویر است که به نوعی به چیزی که قبلاً در حافظه ثبت شده است و برای آن شناخته شده است، مرتبط باشد. اگر تصویر آنچه را که می‌خواهید به ذهن بسپارید به چیز دیگری که برای شما آشناست ربط دهید، باعث ثبت بهتر آن در حافظه خواهید شد.

مغزی می‌شود و یک گذرگاه یا مسیر اطلاعاتی درست می‌کنند و با تکرار آن حس، هیجان یا فرمان، این پیوندها و گذرگاه‌های اطلاعاتی قوی‌تر و محکم‌تر می‌شود. این ساختار، پدیده‌ای را به وجود می‌آورد که ما به آن «حافظه» می‌گوییم. هر کامپیوتری دارای حافظه‌ی محدودی است و این حافظه بالاخره پر می‌شود. اما نکته‌ی جالب اینجاست که مغز انسان دارای حافظه‌ی نامحدودی است و هیچ‌وقت پر نمی‌شود. بنابراین هر قدر مطالب بیشتری یاد بگیرید، یادگیری مطالب جدید آسان‌تر می‌شود. برای اینکه بتوانید اطلاعات را در ذهن خود طبقه‌بندی و ذخیره کنید، لازم است کمی از نحوه‌ی عملکرد مغز و سازوکار حافظه در حین فرآیند یادگیری آشنا شد.

هر آئینه، علم روابط جدیدی بین کارهایی که می‌توانیم روزانه انجام دهیم تا ظرفیت کلی حافظه‌مان افزایش یابد، کشف می‌کند. حافظه، پروسه‌ی پیچیده‌ای از فعالیت‌های متفاوت در مغز است. قبل از اینکه ببینیم چه کارهایی برای بهبود حافظه‌مان انجام دهیم بد نیست مقداری در مورد شکل‌گیری حافظه بدانیم. مغز انسان بسیار پیچیده، قدرتمند، انعطاف‌پذیر و شگفت‌انگیز است. سرعت انتقال پیام‌های مربوط به اندیشه، احساس، هیجان، طعم، فرمان یا خاطره از سرعت گلوله تفنگ نیز بیشتر است اطلاعات از یک نقطه‌ی مرکزی پخش می‌شوند و یک سری علائم اطلاعاتی ارسال می‌کنند که سریعاً باعث ایجاد پیوند بین سلول‌های

است. یکی از دلایلی که Mendeleev در لیست بهترین نرم‌افزارهای پایان‌نامه نویسی قرار می‌گیرد، امکان ایجاد بیش از ۱۰۰۰ سبک رفرنس نویسی متفاوت نظیر Harvard، IEEE و ... در این نرم‌افزار است.

**با نصب این نرم‌افزار بر روی دستکتاپ و تحت وب قادرید تا کتابخانه‌ی دیجیتال خود را همراه داشته باشید و منابع تحقیقاتی خود و یا دیگر پژوهشگران را در آن آرشیو کنید. این نرم‌افزار فضای رایگان ۲ گیگابایتی برای آپلود فایل در اختیار کاربر قرار می‌دهد و با اتصال به اینترنت با کاربردی ساده مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نرم‌افزار بر روی تمام نسخه‌های Windows قابل اجرا است**

## همه چیز تمام!



خود را همراه داشته باشید و منابع تحقیقاتی خود و یا دیگر پژوهشگران را در آن آرشیو کنید. این نرم‌افزار فضای رایگان ۲ گیگابایتی برای آپلود فایل در اختیار کاربر قرار می‌دهد و با اتصال به اینترنت با کاربردی ساده مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نرم‌افزار بر روی تمام نسخه‌های Windows قابل اجرا است و علاوه بر آن بر روی OSx، Android، iOS نیز نسخه‌ی قابل نصب ارائه شده است. این نرم‌افزار قدرتمند قادر به برقراری ارتباط با مجموعه نرم‌افزارهای آفیس

به‌طور خودکار شناسایی کرده، عناوین دقیق هر مقاله، اطلاعات نویسنده و ... را به شما نشان دهد. کلیه‌ی این قابلیت‌ها منجر به این شده است که این نرم‌افزار، خود را به عنوان یکی از بهترین نرم‌افزارهای دانشجویی مطرح نماید. جستجو در داخل منابع و اسناد PDF، Microsoft Word یا OpenOffice Writer به راحتی امکان‌پذیر است و امکان فیلترینگ و برچسب‌گذاری منابع و حتی پرینت گرفتن از اسناد وجود دارد. با نصب این نرم‌افزار بر روی دستکتاپ و تحت وب قادرید تا کتابخانه‌ی دیجیتالی

این نرم‌افزار نویسندگان و پژوهشگران علمی قادرند تا با ایجاد گروه‌های تحقیقاتی و استفاده از منابع معتبر، هم نتیجه‌ی کار خود را ارتقا بخشند و هم از دوباره کاری و تکرار تحقیقات دیگر پژوهشگران پیشگیری کنند. از ویژگی‌های منحصر به فرد این برنامه‌ی کاربردی، دسته‌بندی خودکار مشخصات مقالات و منابع بر اساس عنوان مقاله، نام نویسنده، نام نشریه، سال انتشار مقاله و سایر مؤلفه‌های مورد نظر می‌باشد، یعنی این نرم‌افزار می‌تواند تمامی فایل‌های پی‌دی‌اف موجود بر روی فضای ذخیره‌سازی شما را



سارا مومنی

دانشجوی کارشناسی ارشد منابع  
دانشگاه تربیت مدرس

Mendeley Desktop نرم‌افزار مدیریت و به اشتراک‌گذاری منابع تحقیقاتی، مقالات، فایل‌های پی‌دی‌اف، رفرنس نویسی و همه چیز! نرم‌افزار Mendeley محصول انتشارات الزویر (Elsevier) و یکی از بهترین نرم‌افزارهای پایان‌نامه نویسی است که برای پیدا کردن آخرین تحقیقات انجام شده در خصوص پایان‌نامه‌ی خود و یافتن به روزترین منابع و همچنین مشارکت آنلاین با دیگر محققان در شبکه‌های اجتماعی مورد استفاده قرار می‌گیرد. این نرم‌افزار یکی از بهترین نرم‌افزارهای مدیریت منابع و اسناد علمی به شمار می‌رود و برای مدیریت و سازمان‌دهی منابع تحقیقاتی، هیچ نرم‌افزاری به اندازه‌ی نرم‌افزار Mendeley کاربرد ندارد. با نصب



زهرا حمیدی سوها

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات زنان  
دانشگاه تربیت مدرس

## پلاسکو در جامعه نخبگان!

بی‌حوصلگی شده‌ایم، البته جای بسی شکر دارد که در عرصه‌های فناوری و یا علوم هسته‌ای به اکتشافات ارزنده‌ای دست‌یافتیم اما شیرینی این پیروزی نمی‌تواند تلخی ناشی از بحران تفکری در عرصه‌ی علوم انسانی را کاهش دهد. امروز جامعه نخبگان علوم انسانی کشور، حتی بسی بیشتر از نخبگان دهه‌ی اول انقلاب مسئول‌اند. آن زمان تمامی مردم با عشقی وافر انقلاب را در دست‌ان خویش پروراندند، اگر چه که امروز نیز چنین است اما پویایی‌ای که نیازمند آن هستیم از این وضعیت دریافت نمی‌گردد! پس این‌ها را باید هر چه زودتر فهمید و حس نمود و برای آن چاره‌اندیشی کرد والا نتیجه این خواهد شد که پیکره‌ی اندیشه‌ی اسلامی در یک چشم به هم زدن فرومی‌ریزد و آتشی که بر جان‌ها می‌نهد غیرقابل‌مهار خواهد شد. انتخاب عنوان پلاسکو برای این مطلب تنها از آن‌روست که پس از وقوع حادثه، فکر علاج نکنیم و نوش دارو را هم اکنون به سهراب بخورائیم.

پس ای جوان انقلابی! ای دانشگاه و ای دانشکده‌ی علوم انسانی پاسخگو باش! برای ایمنی این پیکر چهل‌ساله چه کرده‌ای و زین پس چه خواهی کرد؟

حقیقت این است که امید به آینده چنین انقلابی باید در حد اعلی باشد. اما ما را چه شده است که با وجود گذشت چهار دهه از انقلاب نظریه، سخن و یا حتی شعار جدیدی تولید نکرده‌ایم؟ واقعیت تلخ این است که ما تا حد زیادی به همان داشته‌های دهه‌ی اول بسنده نموده‌ایم. این امر نهی‌ی است به قشر جوان و نخبه کشور؛ چرا که آنان باید بتوانند نظریه تولید کنند نه اینکه به ورطه‌ی تکرار و کلیشه بیفتند. این چنین می‌شود که جوان امروزی اگر چه که در دانشگاه مشغول به تحصیل است؛ قادر به دفاع از مبانی خود نیست و از بحث بر سر چنین مسائلی یا ابا دارد و یا حوصله‌ای در خود و یا دیگری نمی‌بیند. این وضعیت در حالی است که ما در عرصه‌ی مبانی معرفتی بسیار غنی هستیم و می‌توانیم پیروز میدان مناظرات فکری باشیم اما دچار بحران عقب‌نشینی و



واحد تفکری بود. شاید امروزه جای بسی تعجب داشته باشد که یک فردی که مدارس پیشرفته را به خود ندیده است و حتی از نظر ما امروزی‌ها بی‌سواد نیز هست به راحتی از پس توضیح مبانی نظریه‌ای همچون کمونیسم برآید! امروزه اگر چه که دانش‌آموزان ما در کتاب‌هایی همچون جامعه‌شناسی و یا تاریخ معاصر ایران با نظریاتی از این دست آشنا می‌شوند اما گاهی در پاسخ دادن سؤالات مربوط به آن حتی در قالب یک جای خالی ساده نیز عاجزند و این در حالی است که چهار دهه‌ی قبل، مردم حتی اگر سواد خواندن و نوشتن هم نداشتند، گوشه شنوا داشتند و خوب فرا می‌گرفتند. ذهن جوانان آن روز به طور مداوم مشغول تولید بود. او می‌اندیشید و سپس خود به فردی مولد تبدیل می‌شد. خواه تولید او در قالب اعلامیه‌ای تأثیرگذار می‌بود و خواه در ساختن شعاری کوچک.

## کدام فقر؟ کدام ایمان؟

اما جامعه را نباید با فرد مقایسه کرد چرا که جامعه هم عباس بن علی (علیه السلام) دارد و هم آن سیاه بخت کوفی را که به شوق غنیمت لباس سیاه عبیدالله بن زیاد را به تن کرد. جامعه و حکومت در هم پیچیده‌اند. حکومت بدون جامعه قابل تصور نیست و جامعه بدون حکومت دوامی ندارد. قرآن حکومت انبیاء را در عرصه اقتصادی روایت می‌کند. پس اقتصاد رکن رکن نظام سازی و جامعه سازی است. جامعه بدون اقتصاد قطعا مصداق «کاد الفقر آن یكون کفرا» خواهد بود. البته اقتصاد از منظر اسلام هدف نیست، یک ستون است که جامعه ایمانی بر آن استوار می‌شود. خانه را نمی‌سازند که ستون داشته باشند. اما بدون ستون اقتصاد برای جامعه ایمانی، همانند ستون است برای خانه.

ایمانی، همانند ستون است برای خانه. هدف مومن و جامعه مومن، اقتصاد که از مظاهر دنیاست نیست، اما بدون اقتصاد اگر چه افراد مومنی خواهیم داشت که اتفاقاً این مومنین از مخلصین بوده و مصداق «والسابقون السابقون» خواهند بود، اما قطعاً و یقیناً بدون اقتصاد جامعه مومن نخواهیم داشت. پس بر نظام جمهوری اسلامی فرض است که اگر می‌خواهد تمدن نوین اسلامی را بنا نهد، قبل از هر چیز اقتصاد ایران را سر و سامان بدهد. چرا که در غیر این صورت خواهد شد آنچه که نباید...

برچسب: اول آنکه اقتصاد و ایمان ملازم یکدیگر نیستند. دوم آنکه خداوند در کتاب خویش فضای اقتصادی حکومت انبیاء را مورد تأکید قرار داده است. یک توضیح دیگر هم بدهم و سپس نتیجه را بیان کنم. در حدیثی که بیان شد، منظور از فقر لزوماً فقر اقتصادی نیست. هیچکس هم چنین ادعایی نکرده است. فقر دانش، فقر احساس، فقر فرهنگ، فقر سیاست؛ همه این‌ها می‌توانند به کفر منجر شوند. برای تفسیر درست این حدیث باید به همه این زوایا توجه کامل داشت.

در میان یاران عزیز زهرا (سلام الله علیها) هست تا غلامی چون جون. متغیر ثروت در کر بلا کاملاً بی‌اثر است. اما همگی بهترین ۷۲ یار تاریخ، از نظر بصیرت سیاسی، شناخت مبانی دینی، و درک فرهنگی و البته جوانمردی در اوج به سر می‌بردند و در «روز واقعه» یاری رسان بهترین خلق خدا شدند.

اما جامعه را نباید با فرد مقایسه کرد چرا که جامعه هم عباس بن علی (علیه السلام) دارد و هم آن سیاه بخت کوفی را که به شوق غنیمت لباس سیاه عبیدالله بن زیاد را به تن کرد. جامعه و حکومت در هم پیچیده‌اند. حکومت بدون جامعه قابل تصور نیست و جامعه بدون حکومت دوامی ندارد. قرآن حکومت انبیاء را در عرصه اقتصادی روایت می‌کند. پس اقتصاد رکن رکن نظام سازی و جامعه سازی است. جامعه بدون اقتصاد قطعا مصداق «کاد الفقر آن یكون کفرا» خواهد بود. البته اقتصاد از منظر اسلام هدف نیست، یک ستون است که جامعه ایمانی بر آن استوار می‌شود. خانه را نمی‌سازند که ستون داشته باشند. اما بدون ستون هم خانه‌ای وجود نخواهد داشت. اقتصاد برای جامعه

خاطر نشان می‌سازد. و حتی آن زمان که قضاوت داود (علیه السلام) را روایت می‌کند، قضاوتی در عرصه اقتصادی را به نمایش می‌گذارد.

دو مقدمه گفتیم؛ اول آنکه اقتصاد و ایمان ملازم یکدیگر نیستند. دوم آنکه خداوند در کتاب خویش فضای اقتصادی حکومت انبیاء را مورد تأکید قرار داده است. یک توضیح دیگر هم بدهم و سپس نتیجه را بیان کنم. در حدیثی که بیان شد، منظور از فقر لزوماً فقر اقتصادی نیست. هیچکس هم چنین ادعایی نکرده است. فقر دانش، فقر احساس، فقر فرهنگ، فقر سیاست؛ همه این‌ها می‌توانند به کفر منجر شوند. برای تفسیر درست این حدیث باید به همه این زوایا توجه کامل داشت.

در واقع آنطور که به نظر می‌رسد، برای «فرد» اگر به مقامات و درجاتی نائل شود، یعنی از نظر بصیرت سیاسی، درک فرهنگی و شناخت و معرفت دینی در سطوح بالایی به سر برد، دیگر اقتصاد تعیین کننده درجه ایمان فرد نیست. اوج تبلور این ادعا را می‌توان در صحرائ نینوا و روز عاشورا جستجو کرد. از ثروتمندی چون زهیر بن قین که فردی تاجر بود



علی حسینی

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت دولتی

نه، اشتباه نکنیم؛ ایمان با اقتصاد شکوفا در تضاد نیست. همانگونه که فقر در دنیا لزوماً منجر به سعادت اخروی نمی‌شود. و البته فقر اقتصادی هم لزوماً به کفر منجر نمی‌شود. حدیث نورانی «کاد الفقر ان یكون کفرا» مستعد بد فهمی است. می‌توان فقیر بود و مومن، و هم می‌توان ثروت داشت و در منجذاب کفر غرقه بود.

به زندگی مولایمان علی (علیه السلام) نگاه ببانداوریم. هم آن روز که مجبور بود برای دیگران کار کند تا لقمه نانی برای بهترین خانواده عالم تهیه کند و هم آن روز که از ثروتمندان مدینه بود و هم آن روز که خلیفه بزرگ‌ترین حکومت گیتی بود، در هر سه حالت بهترین روش بندگی را پیشه کرده بود. خداوند هم در مورد حضرت سلیمان نبی (علیه السلام) توصیف «نعم العبد» را به کار می‌برد و هم شرم‌نمده کننده صبر راه ایوب (علیه السلام) را!...

اما افاضات فوق همه ماجرا نیست. روی دیگر سکه را باید در توصیف خداوند از حکومت انبیاء در قرآن جستجو کرد. قرآن از انبیاء زیادی یاد می‌کند. اما از بین این همه، فقط حکومت سه تن را توصیف می‌کند؛ یوسف (علیه السلام)، داود (علیه السلام) و سلیمان (علیه السلام). و چه جالب آنکه فضای هر سه حکومت اقتصادی است. آنکه که حکومت یوسف (علیه السلام) دم می‌زند، داستان قحطی را روایت می‌کند و تدابیر یوسف (علیه السلام) و دیگر قضایا را که منجر به نجات مردم مصر می‌شود. حکومت سلیمان نبی (علیه السلام) را با ثروت و قدرت فوق‌العاده



شهیلی استیری

دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات زنان

## ترافیک به کنکور دکتری رسید...

یکی از تأثیرات سوء مدرک‌گرایی تبدیل شدن کنکور به تجارت است. مؤسسات و کلاس‌های آزاد آموزشی با سوءاستفاده از علاقه‌ی روزافزون افراد جامعه به کسب تحصیل، کار و کاسبی راه انداخته‌اند آنقدر که مؤسسات فعال در زمینه‌ی کنکور از تعداد رشته‌های دانشگاهی فراتر رفته، کلاس‌های یک‌روزه‌ی استعداد تحصیلی و کلاس‌های یک‌روزه‌ی گرامر زبان دکتری بدون نیاز به پیش زمینه‌ی گرامر که تیش در ماه آخر کنکور شدت می‌گیرد نمونه‌ای از همین کسب و کارهاست.

طی کردن مراحل تحصیل و گرفتن مدرک دکتری وجود دارد که ناشی از همان نگرش غلط یدک کشیدن عنوان است که سنجش ادراک را تحصیلات صرف در نظر می‌گیرد و تحصیلات را مبنای سبک احترام گذاشتن به فرد به عنوان مؤلفه‌ای اساسی قرار می‌دهد. تغییر نگرش باید در اولویت قرار بگیرد و چه بهتر از اینکه خود اقدام کننده به این عمل باشیم نگاهمان به همه‌ی انسان‌ها جدا از سطح تحصیلاتشان ارزشمندانه باشد. در نظام پذیرش دانشجو اصلاح صورت گیرد اگر جامعه نیازمند این حجم دانش آموخته نیست افزایش ظرفیت در این مقطع ضرورتی ندارد. استعداد و علاقه‌مندی در انتخاب رشته و ورود به تحصیلات تکمیلی مورد توجه قرار گیرد.

با تمام این شرایط و با فرض اصلاح در نظام پذیرش (تعادل در نیاز و ظرفیت) باید توجه داشت که آموزش‌ها در این مقطع هم نیازمند اصلاحاتی هستند. تحصیلات تکمیلی به ویژه در مقطع دکتری به معنای آموزش افرادی است که در آینده به عنوان استاد دانشگاه یا در اداره و سرنوشت کشور تأثیرگذار خواهند بود. اگر آموزش‌های آنان در شأن مقطع تحصیلات تکمیلی نباشد، چوب این اقدام آموزشی را در آینده همه‌ی حوزه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی کشور می‌خورند.



آموزشی ما دانشجوی فکر می‌کند تا جایی که وقت هست باید این مقاطع را یکی پس از دیگری ادامه داد. البته این نگرش در طی تحصیل در دانشگاه شکل نمی‌گیرد بلکه پیش از دبستان در کودک سودای رفتن به دانشگاه و دکتر شدن شکل گرفته است. دیدگاه دیگری که در کشور ما وجود دارد این است دکتری فینال مدرک تحصیلی است و برخی دوست دارند که تحصیلاتشان را تا رسیدن به این فینال ادامه داده و کمال طلبی خود را در حد مطلوب متقاعد کنند، زیرا کار کرد اصلی طی کردن این مقاطع تحصیلی، پیشرفت و توسعه‌ی دانش نیست بلکه یدک کشیدن یک عنوان است. از طرفی دیگر، نوعی الزام اجتماعی به

پیش زمینه‌ی گرامر که تیش در ماه آخر کنکور شدت می‌گیرد نمونه‌ای از همین کسب و کارهاست. مسئله‌ی دیگری که به افزایش متقاضیان این مقطع دامن می‌زند نوعی نگرش تقریباً غلط است. باید گفت که هر درجه‌ی تحصیلی معنا، مفهوم و کار کردی دارد و افراد با توجه به آن کار کردها باید به دنبال ادامه‌ی تحصیل باشند. در واقع به صورت مختصر می‌توان گفت که کارشناسی ارشد برای کسانی است که می‌خواهند در یک حوزه‌ی خاص عمیق شوند و دکتری برای کسانی است که رسالت خود را تولید علم و پیشبرد مرزهای جهان در یک حوزه‌ی تخصصی می‌دانند. اما در اینجا تعریف متفاوت است در نظام

آنکه در وضعیت آموزشی و رفاهی‌اش تغییری رخ داده باشد. باید در نظر داشت که افزایش کمی تحصیلات تکمیلی بدون در نظر گرفتن زیرساخت فقط مدرک به دستان را افزایش می‌دهد که تبعات فراوانی خواهد داشت. یکی از تأثیرات سوء مدرک‌گرایی تبدیل شدن کنکور به تجارت است. مؤسسات و کلاس‌های آزاد آموزشی با سوءاستفاده از علاقه‌ی روزافزون افراد جامعه به کسب تحصیل، کار و کاسبی راه انداخته‌اند آنقدر که مؤسسات فعال در زمینه‌ی کنکور از تعداد رشته‌های دانشگاهی فراتر رفته، کلاس‌های یک‌روزه‌ی استعداد تحصیلی و کلاس‌های یک‌روزه‌ی گرامر زبان دکتری بدون نیاز به

افزایش ۵۰ هزار نفری در دکتری سال ۹۵؟! در سال ۹۴ که آزمون دکتری برای پذیرش در دانشگاه‌های دولتی بود، تعداد ۲۰۱ هزار و ۶۶۰ داوطلب ثبت‌نام کرده بودند که این میزان در دکتری سال ۹۵ با تعداد ۲۶۰ هزار و ۱۷۰ نفر رسیده است و این یعنی دست کم ۲۵ درصد افزایش در متقاضیان.

برخی منتقدین، افزایش متقاضیان تحصیل در مقطع ارشد و دکتری را ناشی از دو عامل می‌دانند؛ یکی نبودن فرصت‌های شغلی در بازار که افراد را مجاب به ادامه تحصیل در مقاطع بالاتر برای کسب شغل بهتر می‌کند و دیگری افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها برای جذب تعداد بیشتری از دانشجویان در مقاطع بالاتر که یکی بر دیگری تأثیر گذاشته است.

در جامعه‌ی امروز تحصیلات تکمیلی و ورود به دانشگاه ضربه‌گیر بازار کار شده است. متقاضیان کار به جای ورود به بازار و جستجوی شغل به دانشگاه می‌روند و همین عاملی است که سبب شده تعداد بیکاران دارای تحصیلات دانشگاهی در کشور ما افزایش یابد و بیکاری که دوره‌ی از دیپلم به لیسانس منتقل شده بود حالا به دوره‌ی ارشد و دکترا منتقل شده باشد و نگرانی از بیکاری میان این قشر افزایش یابد. علاوه بر این باید این واقعیت را پذیرفت که خروجی جامعه‌ی دکتری در ایران به دلیل زیرساخت‌های موجود و شیوه‌های آموزش بیشتر جنبه‌ی تئوریک دارد و تأثیر چندانی بر سفره‌ی‌های مردم ندارد.

افزایش ظرفیت دانشگاه‌ها، جامعه را به سوی مدرک‌گرایی سوق می‌دهد و همچنین کاهش کیفیت آموزشی را در پی دارد. دانشگاهی که شرایط قبل را دارد، اما در سال جدید در مقطع دکتری ۷ درصد ظرفیت را افزایش می‌دهد بدون

نقدی به یک سخنرانی!

### همراه با تحصیل کار کنید!

(تشریفاتی) ارائه می‌شوند، آیا درسی در کارنامه‌ی دانشجوی وجود دارد که رئیس شرکت یا کارفرما یا مدیر مربوطه، با دیدن نمره‌ی آن مطمئن شود که دانشجوی یا فارغ‌التحصیل، از عهده این شغل برمی‌آید؟ آیا مهارتی در دانشگاه‌ها به دانشجویان آموزش داده می‌شود که در آینده‌ی شغلی و خانوادگی خود به کار گیرند؟ اولین شرط و تعهدی که دانشجوی ارشد و دکتری باید تقبل کند، عدم اشتغال به کار و تمام‌وقت در خدمت دانشگاه بودن است. چرا؟! پس دانشجوی خرج زندگی‌اش را چگونه درآورد؟ آیا با تمام‌وقت در اختیار دانشگاه بودن نیازهای علمی، روحی و مالی‌اش تأمین می‌شود؟ نیازهای حال حاضرش به کنار، نیازهای چند سال آینده‌اش چطور؟ با تشکر از جناب آقای دکتر کریمیان

حُب... باید چه کار کنم! موضوع بیکاری و نحوه جذب بازار کار شدن، باینکه دغدغه‌ی مهمی ست، اما من نمی‌خواهم در این متن به آن‌ها بپردازم. در مورد این صحبت کنیم که بهتر است دانشجوی همزمان با تحصیل بتواند کار کند. چرا که نه؟ اصلاً فرض کنید که نیاز مالی نداشته باشد (که می‌دانیم برای اکثریت صحت ندارد)، آیا دانشجوی با این کلاس و آن کلاس رفتن و پاس کردن دروسی که شاید ۱۰ درصد آن هم فایده‌ی تجربی و عملیاتی برای آینده‌ی شغلی‌اش ندارد، کار یاد می‌گیرد؟ چقدر در برنامه‌های درسی دانشگاه دروسی گنجانده شده است که به درد شغل آینده‌ی دانشجوی بخورد؟ غیر از یکی دو واحد کارآموزی که آن هم بعضی رشته‌های دانشگاهی دارند و بقیه‌ی واحدها به صورت کاملاً فرمالیته



فاطمه خسروی پور

دانشجوی دکترای فیزیک دانشگاه تربیت مدرس



دارید و باتجربه آن است که می‌توانید آینده‌ی خود را رقم بزنید. حتی اگر نیاز مالی ندارید. حتی اگر وقت کافی ندارید، برایش وقت خالی کنید. و در کنار این تجربه‌آموزی، یادگیری و تحصیل را نیز جدی بگیرید. به امید آینده‌ای روشن برای همه جوانان ایرانی

بابت این توصیه، می‌خواهم عرض کنم که صرفاً با گفتن یک جمله «بروید کار کنید»، دردی دوانمی‌شود. پیش‌نیازهایی دارد که توجه جدی و درایت شما مسئولین و اساتید دانشگاه را می‌طلبد. به دوستان، دانشجویان و جوانان عزیز سرزمینم توصیه می‌کنم که حتی اگر درس می‌خوانید، در کنارش کار کنید. کاری که دوستش



رعنا امیری

دانشجوی کارشناسی ارشد معماری منظر  
دانشگاه تربیت مدرس

# فاطمه‌ها فاطمه‌اند!



فاطمه فاطمه است ولی می‌شود باز هم می‌شود قدری فاطمه شد نمی‌شود؟ او یکبار بین درودیوار می‌ماند که مدافع امامت باشد... آن دیگری به اندازه‌ی او نه، که به اندازه‌ی یک مثقال شبیه به او می‌شود و او که چه غوغاهایی به راه نمی‌افتد از این شبیه بودن‌ها... کار آسانی نیست شبیه فاطمه بودن، یکی فاطمه می‌شود برای پدر (علی) و یکی شبیه فاطمه می‌شود برای یاری پسر (حسین)... تو می‌گویی چگونه؟ من از دخترانه‌ها می‌گویم... از امیدها و آرزوها

از دل می‌گویم که بسته‌شده به دلی آن هم از جنس آسمان از ابتدای زندگی‌اش می‌گویم، از آن عروس آسمانی! دقیق که می‌شوی نگاهت که کمی عوض می‌شود چشم‌هایت را که می‌بندی و به قول سهراب جور دیگر که می‌بینی برق سه فاز از کلهات می‌پرد! انگار ابهام فقط برای من و تو است، نه برای کسانی که درک کرده‌اند طعم شیرین وفای به عهد را... هر عهدی را نمی‌گویم... عهد با سرور و سالار شهیدان از طعم غسل

و ماه‌عسل هم شیرین‌تر است، من نمی‌گویم قاسم می‌گوید «حلی من العسل!»

و باز هم من نمی‌گویم، سید شهدای اهل قلم آقا سید مرتضی می‌گوید: «و مگر نه آن که از پسر آدم عهدی ازلی ستاندند که حسین را از سر خویش بیشتر دوست بدارد؟»

وجه جالبش می‌دانی کجاست؟ اینکه دل بستن هم وقتی حسینی بشود دخترانه‌ها و آرزوها که هیچ! جانت،

که خود را خادم الزهرا می‌داند: «از کودکی به عشق تو زنده‌ام حسین»

از ماتم عزای تو پزیرده‌ام حسین» از عهد و این همه بزرگی‌اش که بگذرم دوباره به دخترانه‌ها می‌روم! مگر می‌شود آخر؟

همسرت، فرزندت و همه خاندانت فدا می‌شوند، فدای عهد! عهد، این کوتاه واژه برای سه دوره از زندگی، کودکی و جوانی و پیری پر از حرف است و طولانی و به قول شاعری

همسرت، فرزندت و همه خاندانت فدا می‌شوند، فدای عهد! عهد، این کوتاه واژه برای سه دوره از زندگی، کودکی و جوانی و پیری پر از حرف است و طولانی و به قول شاعری

یاد و هب می‌افتم و شرط همسرش برای رفتن! با هم پیش امام رفتند، خانم گفت: برای رفتنش دو شرط دارم، اول اینکه بعد از هب تنها نمانم و دوم اینکه قول دهد منتظرم بماند تا در بهشت به وصالش برسم.

امام هر دو شرط را ضمانت کردند، برای اولی همسر و محارم خودشان را همدم خانم دانستند و برای دومی فرمودند: من هستم در قیامت و شفاعت می‌کنم و هب به تو برسد! منتظرت می‌مانم، منتظرم بمان می‌دانی یعنی چه؟

یعنی برو، که تو سبک‌بال رفتی اما می‌مانم، جوری زندگی می‌کنم که بهشت را برای خودم بخرم به بهای رسیدن به تو... به شوق دیدارت عمر می‌گذرانم، بچه‌هایت را سامان می‌دهم، با همدردانی شبیه خودم همدم می‌شوم من تنها نیستم، خیالت راحت! وفای به عهد به امامت هست... شوق دیدار تو هست... از چه بابت چشم به دنیا بمانی...؟ برو به خودم می‌آیم... می‌دانی کار آسانی نیست، حتی اگر تمام سرمایه‌های ارزی و طولی مملکت به حسابت وارز شود باز هم کار آسانی نیست دل‌کنند! این‌گونه داریم و داشته‌ایم و خواهیم داشت فاطمه مسلک‌هایی که حریم ولایت را با جان و دل مدافع بوده‌اند... من می‌گویم چقدر شبیه یکدیگرند فاطمه‌ها... تو می‌گویی فاطمه‌ها فاطمه‌اند.

با نگاهی به حدیث شریف کسا که یک روز از زندگی حضرت زهرا (سلام الله علیها) از قول جابر بن عبدالله انصاری نقل شده است؛ حضرت زهرا (سلام الله علیها) در خانه است، پدرش از راه می‌رسد و پس از ایشان یک‌به‌یک فرزندانش امام حسن و امام حسین (علیهم السلام) مادر با خوش‌رویی جواب سلام فرزندان را می‌دهد و آن‌ها را با الفاظ (قره عینی) و (ثمره فؤادی) مورد خطاب قرار می‌دهد، هر کدام از این تعابیر بسیار لطیف است

## «مادر منشأ آرامش»



خوشایند است و از دیدن آن لذت می‌برد و به همین جهت دیده از آن بر نمی‌دارد.<sup>۴</sup> هر کدام از این تعابیر به فرزند می‌فهماند که؛ مادر جان با دیدن تو چقدر خوشحال شدم و وجود تو در زندگی من چقدر با اهمیت است، آیا چنین فرزندی که از نظر احساسات اغنا می‌شود در محلی به‌غیر از خانه دنبال آرامش می‌گردد؟! حال اگر فرزند از راه برسد و به مادر سلام کند و مادر از او استقبال نکند و به حرف‌هایش توجهی نکند، نباید از او انتظار داشت که خانه را محل قرار و آرامش خود بداند و تمام مشکلاتش را با خانواده در میان بگذارد. هر انسانی به توجه کافی نیازمند است؛ چه همسر و چه فرزند و اگر این توجه را از سوی خانواده دریافت نکرد آنقدر می‌گردد تا جایی را پیدا کند که او

این است که او را به نامی نیکو نام گذاری کنند.<sup>۲</sup> با نگاهی به حدیث شریف کسا که یک روز از زندگی حضرت زهرا (سلام الله علیها) از قول جابر بن عبدالله انصاری نقل شده است؛ حضرت زهرا (سلام الله علیها) در خانه است، پدرش از راه می‌رسد و پس از ایشان یک‌به‌یک فرزندانش امام حسن و امام حسین (علیهم السلام) مادر با خوش‌رویی جواب سلام فرزندان را می‌دهد و آن‌ها را با الفاظ (قره عینی) و (ثمره فؤادی) مورد خطاب قرار می‌دهد، هر کدام از این تعابیر بسیار لطیف است، میوه دلم و روشنی دیدگانم؛ واژه‌ی (قره) از قرار است و قره‌العین یعنی وسیله قرار و آرامش چشم. چشم، زمانی قرار و آرامش پیدا می‌کند که به چیزی بنگرد که برایش

این است که او را به نامی نیکو نام گذاری کنند.<sup>۲</sup> با نگاهی به حدیث شریف کسا که یک روز از زندگی حضرت زهرا (سلام الله علیها) از قول جابر بن عبدالله انصاری نقل شده است؛ حضرت زهرا (سلام الله علیها) در خانه است، پدرش از راه می‌رسد و پس از ایشان یک‌به‌یک فرزندانش امام حسن و امام حسین (علیهم السلام) مادر با خوش‌رویی جواب سلام فرزندان را می‌دهد و آن‌ها را با الفاظ (قره عینی) و (ثمره فؤادی) مورد خطاب قرار می‌دهد، هر کدام از این تعابیر بسیار لطیف است، میوه دلم و روشنی دیدگانم؛ واژه‌ی (قره) از قرار است و قره‌العین یعنی وسیله قرار و آرامش چشم. چشم، زمانی قرار و آرامش پیدا می‌کند که به چیزی بنگرد که برایش

خطاب قرار دادن هم هست و طبیعت انسان نمی‌پسندد که با نامی ناشایست مورد خطاب قرار بگیرد، چون امروزه ثابت شده است که نوع مورد خطاب قرار دادن در ضمیر ناخودآگاه شخص و لایه‌های شخصیتی فرد اثر گذار است و به همین خاطر خداوند در قرآن کریم فرموده: «با لقب‌های زشت و ناپسند یکدیگر را صدا نزنید بد نشانه و علامتی است اینکه انسانی را پس از ایمان آوردنش به لقب زشت علامت گذاری کنند»<sup>۳</sup> و از اینکه مانند دوره‌ی جاهلیت با القاب زشت یکدیگر را مورد خطاب قرار می‌دادند نمی‌کنند. تأثیر نام نیکو تا جایی است که در احادیث آمده است: نخستین گامی که انسان در راه نیکی به فرزند برمی‌دارد،



بتول ابدال

دانشجوی دکترای علوم قرآن و حدیث  
دانشگاه تربیت مدرس

دوست دارید وقتی شما را صدا می‌زنند چگونه صدا بزنند؟ با نام کوچک، با نام خانوادگی، با پسوندها و پیشوندهایی مثل دختر گلم، پسر خوبم... شاید بگویید بستگی به موقعیت دارد، بله درست است، کاملاً به موقعیت بستگی دارد. شاید ما در گروه دوستان به نحوی یکدیگر را مورد خطاب قرار دهیم که در محیط‌های رسمی این‌گونه نباشیم؛ اما همگی قبول داریم که دوست داریم با نام نیکو ما را صدا بزنند و منظور از نام نیکو فقط نام شخص نیست بلکه نوع مورد

(پی نوشت)  
۱. (حجرات، ۱۱)  
۲. (روضه المتقین، ج ۸، ص ۶۲۴)  
۳. (ر. ک. خانواده در قرآن، بهشتی، ص ۲۳۶)  
۴. (روم، ۲۱)  
۵. (نحل، ۸۰)

## دانشجوی دانشگاه تربیت مدرس، به عنوان دانشجوی نمونه کشوری برگزیده شد



هزینه صددرصدی (برای منتخبین مقطع دکتری)، بهره‌مندی از جوایز دانشجویی بنیاد ملی نخبگان و ارائه الویت‌دار تسهیلات کارآفرینی به طرح‌ها و ایده‌های دانشجویان نمونه، از جمله جوایز این دوره جشنواره بود.

نشریه چشمه کسب این موفقیت را به خانم زینب حزباوی تبریک می‌گوید و از خداوند منان برای ایشان درجات بالایی علمی را مسئلت می‌نماید.

(اعم از دانشگاه‌های دولتی وزارت علوم و بهداشت، دانشگاه آزاد، دانشگاه جامع پیام نور، فرهنگیان و مؤسسات غیردولتی) در ۶ گروه آموزشی شامل علوم پزشکی، کشاورزی و دامپزشکی، فنی و مهندسی، هنر، علوم پایه و علوم انسانی، به کار خود پایان داد.

هدیه نقدی، امکان ادامه تحصیل بدون آزمون (برای منتخبین مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد)، فرصت مطالعاتی خارج از کشور با تأمین

در بیست و پنجمین جشنواره دانشجوی نمونه کشوری که با حضور معاون اول رئیس‌جمهور و وزرای علوم و بهداشت و جمعی از رؤسا و معاونین دانشگاه‌های کشور برگزار شد، زینب حزباوی از دانشگاه تربیت مدرس به‌عنوان دانشجوی نمونه کشوری در گروه آموزشی کشاورزی و دامپزشکی معرفی و تقدیر شد.

در این جشنواره، با معرفی ۴۰ دانشجوی نمونه دانشگاه‌های کشور

### دکتر سمنانیان به عنوان استاد نمونه کشوری انتخاب شد

استاد نمونه کشوری معرفی و تقدیر شد. بنابر اعلام رئیس مرکز هیئت‌های ممیزی و امنای وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال جاری ۷۱ پرونده از ۳۰ دانشگاه به کمیسیون انتخاب اعضای هیئت علمی ارسال شد و در نهایت ۱۳



در بیست و پنجمین آئین نکوداشت اعضای هیئت علمی نمونه کشوری با حضور دکتر محمد فرهادی وزیر علوم، دکتر مجتبی شریعتی نیاسر معاون آموزشی وزیر علوم، دکتر مجتبی صدیقی رئیس سازمان امور دانشجویان و

استاد به‌عنوان اعضای هیئت علمی نمونه کشوری انتخاب شدند. طی ۲۴ سال برگزاری این مراسم، ۳۷۱ استاد نمونه از دانشگاه‌های کشور برگزیده شده‌اند.

دکتر باقری مشاور و رئیس مرکز هیئت‌های ممیزی و امنای وزارت علوم در دانشگاه علامه طباطبایی برگزار شد، دکتر سعید سمنانیان مدیر گروه فیزیولوژی دانشگاه به‌عنوان

### دکتر قبادیان به عنوان معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت منصوب شد

و دانشمند یک درصد ISI جهان از عناوین علمی دکتر قبادیان می‌باشد. وی همچنین معاونت سازمان انرژی اتمی و ریاست دانشگاه شهرکرد را در سوابق اجرایی خود دارد.



گفتنی است پیش‌ازین رمضانعلی صادق زاده سرپرستی این معاونت را در وزارت صنعت، معدن و تجارت بر عهده داشت.

دکتر قبادیان استاد تمام گروه مهندسی مکانیک بیوسیستم دانشکده کشاورزی و رئیس پژوهشکده انرژی‌های تجدید پذیر دانشگاه است. عنوان پژوهشگر برتر کشور

مهندس نعمت زاده در حکمی دکتر برات قبادیان را به‌عنوان معاون پژوهش، آموزش و فناوری وزارت صنعت، معدن و تجارت منصوب کرد.

## ای همه نام و نشان؛ خوش آمدی

علی فلاح‌رفیع مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تربیت مدرس اقامه گردید. سپس با انتقال پیکر مطهر به محل تدفین و قرائت قرآن توسط قاری بین‌المللی امین موحد، سردار اسدالهی فرمانده لشکر ۲۷ محمد رسول‌الله ضمن اشاره به یکی از وصیت‌نامه‌های شهیدان دفاع مقدس به ایراد سخنرانی در خصوص مقام شامخ شهید پرداختند.

مداحی و مرثیه‌خوانی توسط حاج امیر عباسی نیز از دیگر برنامه‌های این مراسم باشکوه بود. نجوای مادرانه با پیکر مطهر شهید بخش بعدی این مراسم بود که توسط مادر شهید بزرگوار مهدی صبوری انجام شد.

مقارن با ایام شهادت حضرت فاطمه زهرا (سلام‌الله علیها) مراسم تشییع و تدفین شهید گمنام ۸ سال دفاع مقدس با حضور جمع کثیری از دانشگاهیان، خانواده معظم شهدا و جانبازان و عموم مردم تهران برگزار شد. پیکر مطهر این شهید گمنام که در سن ۱۸ سالگی و در عملیات بدر در شرق دجله به شهادت رسیده بود پس از قرائت زیارت عاشورا از باغ موزه ملی گیاه‌شناسی بر دوش خیل عظیم شرکت‌کنندگان به سمت دانشکده کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس تهران تشییع شد.

در ادامه‌ی مراسم تشییع، نماز شهید بر پیکر آن شهید بزرگوار به امامت حجت الاسلام دکتر



### همایش دانش‌آموختگان ایرانی خارج از کشور برگزار شد

فارغ‌التحصیلان ایرانی خارج از کشور در پیشبرد اهداف توسعه‌ی کشور، سازوکارهای کاربردی‌سازی علوم و تجاری‌سازی طرح‌های نوآورانه تشکیل می‌دهد. اهداف کلی این همایش عبارتند از: فراهم کردن زمینه‌ی استفاده از تجارب فرهنگی، علمی و پژوهشی دانش‌آموختگان خارج از کشور با تبیین نقاط



چهارمین همایش دانش‌آموختگان ایرانی خارج کشور با حضور آیت‌الله قمی، سوزنا ستاری معاون رئیس‌جمهور، دکتر منوچهر متکی وزیر اسبق امور خارجه و دکتر خیراندیش در دانشگاه تربیت مدرس برگزار شد. در این همایش فارغ‌التحصیلان ایرانی بیش از ۴۰ کشور دنیا حضور داشته که با همکاری ۹ تشکل

از فارغ‌التحصیلان خارج کشور و ۴ کارگروه علوم پایه، علوم انسانی، فنی مهندسی و پزشکی و پیراپزشکی تشکیل شد. محور مباحثات در هر یک از کارگروه‌ها رارزیابی جایگاه دانش‌آموختگان ایرانی خارج از کشور در پیشبرد اهداف نظام و توسعه‌ی کشور، بررسی دغدغه‌ها و نیازهای این افراد به‌منظور دستیابی به راهکارهای رفع آن‌ها، تعیین نقش تشکلهای

قوت و ضعف تحصیل در خارج، به اشتراک‌گذاری تجربیات فارغ‌التحصیلان خارج از کشور در راستای راه‌اندازی شرکت‌ها و مراکز علمی، تجاری، فرهنگی و فراهم‌کردن راه‌های تعامل مستقیم مسئولان با فارغ‌التحصیلان به‌منظور تحلیل و ارزیابی مسائل و مشکلات دانش‌آموختگان ایرانی در خارج کشور عنوان شده‌است.

### محورهای فعالیت مشاوران در امور بانوان دانشگاه‌های کشور اعلام شد

زندگی زنان دانشگاهی ( دانشجوین، کارکنان و اعضای هیئت علمی)، شناسایی اعضای هیئت علمی توانمند جهت بهره‌گیری از توانایی آنها برای پست‌های مدیریتی، توجه به نقش‌های چندگانه زنان جهت تحکیم خانواده با تأکید بر آموزه‌های دینی و تلاش برای شناسایی



گردهمایی مشاوران در امور زنان و خانواده رؤسای دانشگاه‌های سراسر کشور با هدف همگرایی و همفکری برنامه‌های مشترک، هم‌اندیشی در مسیر عملیاتی شدن اهداف و ترسیم وضعیت موجود با حضور دکتر فرهادی وزیر علوم،

نیازهای فرهنگی و اجتماعی دانشجویان دختر محورهای مورد تأیید دکتر فرهادی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری در زمینه‌ی فعالیت‌های مشاوران در امور زنان و خانواده دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی سراسر کشور می‌باشد.

دکتر الهه حجازی مشاور وزیر در امور بانوان و دکتر مولاوردی معاون رئیس‌جمهور در امور زنان در محل وزارت علوم برگزار شد. دکتر منصوره موحدین مشاور رئیس دانشگاه تربیت مدرس در امور بانوان و خانواده نیز در این نشست حاضر بود. تلاش برای ارتقاء کیفیت



با تشکر از روابط عمومی دانشگاه

مطالب مندرج در نشریه، فقط بیانگر دیدگاه‌های نویسندگان است.

چشمه در چکیده سازی و ویرایش مطالب، آزاد است. استفاده از مطالب نشریه، با یاد منبع، مانعی ندارد.

دوهفته نامه فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و خبری دانشگاه تربیت مدرس  
**چشمه**  
 CHESHMEH  
 سال چهارم . شماره چهل و یک . نیمه دوم اسفند ماه ۱۳۹۵  
 Vol.4 / No.41 / March 2017

صاحب امتیاز: دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه تربیت مدرس  
 مدیر مسئول: حجت الاسلام دکتر علی فلاح رفیع  
 سردبیر: مرتضی فاضلی  
 دبیر تحریریه: سیامک شادکام  
 مدیر اجرایی و ویراستار: سوبابه شجاعی  
 گرافیکست و صفحه‌آرا: سعید خیراله  
 مجری طرح: موسسه فرهنگی هنری کیمیای مهر معرفت



# ذره بین سوژه‌های چشمه‌ایها

<p>جاساز که می‌گن همین‌ها، مواد غذایی و ابزار آلات ابراز علاقه، اونم کنار کپسول آتش نشانی، عشق است دیگر، طرف دلش سوخته، اینا که چیزی نیست.</p>		<p>پشت صحنه‌های تدارکات جشن ازدواج دانشجویی</p>		<p>عروس و داماد مسافر هم داشتیم، نمی‌دونم تازه از سفر اومده بودن یا می‌خواستن برن ماه‌عسل</p>
	<p>فکر کنم شیرینی‌شون اشنا تینون داشت، اونم یه کلاه پشمی</p>		<p>طرف از دوران ابتدائیش تا حالا دیگه از این لقمه‌ها نخورده بود تا دانشجوی تربیت مدرس شد و داماد شد.</p>	
<p>به گزارش مسئولین حاضر در سالن، ایشان از دامادهای پر دغدغه و پر حاشیه مراسم بودند.</p>		<p>ان‌شالله مجردها زودتر مزدوج بشن تا سال آینده برای آنها سفره عقد بچینیم.</p>		<p>یکی اینجوری جا برای رفقاش نگه میداره</p>
	<p>وقتی که دبیر تحریریه نشریه‌مون از مجردای کارگاه مجردا برای سوژه پیدا کردن سوءاستفاده می‌کند، چقدر بهتون تذکر دادیم اینکارا عاقبت نداره‌ها، ممکنه یه روزم خودتون سوژه بشیدها، دقیقاً مثل الان.</p>		<p>وقتی که دبیر تحریریه نشریه‌مون در کارگاه مجردها یاد گرفتاری‌هاشون می‌افتن و برای مجردها بسیار متأثر می‌شوند.</p>	
<p>نیستی لاقبل کیفمو نگه داری.</p>		<p>لطفاً همیشه عاشق بمانید.</p>		<p>معلومه این زوج نه برای خوردن اومدن نه کارگاه فقط دارن به همدیگه توجه میکنن که همه چی رو رها کردن</p>
	<p>کارگاه مجردها وای دکتر اینارو که همه رو می‌دونیم، حرف جدید چی داری؟</p>		<p>اینجا کاملاً در کارگاه غرق شدن، خانم با نوشتن و آقا با لپ‌تاپ، خیلی معلومه‌ها در کارگاه مجردها.</p>	